

S Z E R K E S Z T Ő I Ü Z E N E T E K

T. A. A kánon szó többféle értelemben használatos. A Szentírással kapcsolatos használaton kívül szerepel az egyházjogban, szentmisében stb. Jelentésének lényege minden esetben: szabály, szabályozó. Eredetileg az építő mesteremberek mérőszerszámát jelentette. Innen került át egyházi használatba, hogy jelentse a követendő szabályt, a cselekvés normáját, szabályozóját. Mivel a Szentírás könyveit a hit és erkölcs szabályozójának tekintették, már korán, a 3. században kánonnak nevezték a szentírási könyvek gyűjteményét, azokat a könyveket, amelyeket az Egyház sugalmazottaknak, tehát Szentírásnak fogadott el. Ebben az értelemben használjuk ma is. Ilyen értelemben használjuk a kánoni, kánonikus kifejezéseket, amelyek tehát annyit jelentenek: Szentírásához tartozó.

A Szentírás könyvei keletkezésének körülményeiből, az akkori idők korlátozott érintkezési lehetőségeiből folyik, hogy nem minden szentírási könyvről ismerték fel azonnal annak sugalmazott-voltát az egész Egyházban. Azokat a könyveket, amelyeknek sugalmazott-volta valamikor vitatott volt, a 16. században deutero-kánonikusoknak (=második kánonba tartozók) nevezték, szemben a protokánonikusokkal (=első kánonba tartozók), amelyeknek kánoni-voltát az ősegyházban sehol sem vonták kétségbe. Ez a megkülönböztetés természetesen csak történeti jelentőségű, mert egyébként mindkét csoportba tartozók egyforma tekintélyűek, egyformán Szentírás.

Apokrif (= rejtett, titkos) könyveknek azokat nevezte az ősegyház, amelyeket szerzőjük koholt neve (pl. apostolnak tulajdonították) vagy tartalmuk miatt egyesek szentkönyveknek akartak feltüntetni, amelyeket azonban az Egyház ilyeneknek sohasem fogadott el. Ezek többnyire eretnek tartalmúak is voltak, bár akadtak közöttük jámbor tartalmúak, kifogástalan tanításúak is. Mint érdekességet említjük meg, hogy pl. a gyászmisék introitusát az Egyház egy apokrif könyvből, az u. n. Ezdrás negyedik könyvéből vette, és az u. n. Krisztus-legendák (pl. Lagerlöf, Rubenescu) szintén apokrif könyvekből merítik témáikat.

K. V. A katolikus ember hitének ki kell terjednie Isten egész kinyilatkoztatására. Aki ebben válogatni és ritkítani szeretne, máris elárulja, hogy nem annyira Istennek hisz, mint inkább a tulajdon belátásának. Abban azonban igaza van, hogy a hívek átlagától aligha várhatjuk, hogy ezt a nem kis terjedelmű és nehéz anyagot egész terjedelmében birtokába vegye és kifejezet-

ten higgye. Elég, ha kiki annyit hisz a dogmákból *kifejezetten*, amennyi a tanultságának, élethivatásának és körülményeinek megfelel, de legalább is az apostoli hitvallást (ebből különösen ismerje és higgye a Szentháromságot, megtestesülést, megváltást és az Egyház hittitkát), a Miatyánkot, a tízparancsolatot, a szentmisét és a szentségekből a számára szükségeseket. A többit elég a következő formula szerint *bennfoglalólag* hinni: Hiszem ezenfelül mindazt, amit Isten kinyilatkoztatott és Egyháza által tanít. — Sürgős veszedelem idején a föloldozáshoz, illetve kereszteléshez esetleg be kell érni a négy legalapvetőbb hitigazságnak: Isten létének, túlvilági jutalmának, a Szentháromságnak és a megtestesülésnek kifejezett hitével. Csak akinél még ennyit sem találunk s nincs már annyi ereje és ideje, hogy ezekre legalább nagyjából megtanítsuk, annál lehet kivételesen az említett négy alapigazságból az első kettőnek hitére szorítkorni és őt ezek alapján föloldozni vagy megkeresztelni.

R. I. Ez a kifejezés, „hindu vallás“ nem szabatos. Az Indiák népeit gyűjtőfogalommal „hindu“-nak nevezték el a perzsák, arabok, afgánok, ami „fekete embert“ jelent (mert náluknál sötétebb színűek.) Az angol uralom alatt a két félszigeten kívül is hindunak neveznek mindenkit, aki e két félszigetről származik. Ők maguk azonban csak azt a fajtestvérüket nevezik hindunak, aki sem keresztény, sem mohamedán, sem budhista, sem természetimádó, hanem Brahma sokrétegű istenségeit tiszteli valamilyen formában.

T. M. Sok kedvesség és finom lelkiség van bennük, de költői alakító tehetségről nem tesznek tanulságot. Egyáltalán nem mondjuk, hogy ne írjon verseket, de tudatosan ne a nyilvánosságnak: az ilyen versírogatókból lesznek a versek ideális olvasói, az olvasó művészek. Mint ahogy a művészi zenét is az élvezi igazabban, aki egy kicsit maga is dilettánszkodik a maga (esetleg szerettei) számára. Ha azonban egy idő múlva úgy találná, hogy sokkal jobbakat ír a mostaniaknál, szívesen foglalkozunk velük újra.

UJ ORGONÁK

építését és minden-
nemű javítást vállal

BUDAPEST, XIV, FÜRFIDI-U. 41. — Telefon 297—23

Rieger Ottó
ORGONAGYÁR